

Vlaams
Parlement

vergadering **C117**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 28 februari 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de open brief van het Centrum Ethiek in de Sport vzw (ICES) – 753 (2018-2019)	3
VRAAG OM UITLEG van Peter Wouters aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over sportparticipatie in Vlaanderen – 794 (2018-2019)	4
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de evaluatie van het cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap – 795 (2018-2019)	9
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de Vlaamse vrijwilligersverzekering – 809 (2018-2019)	15
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de financiële problemen bij het Departement Cultuur, Jeugd en Media – 827 (2018-2019)	18

VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de open brief van het Centrum Ethiek in de Sport vzw (ICES) – 753 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Ik heb een zeer korte vraag, minister. Op 11 februari 2019 bezorgde het Internationaal Centrum Ethiek in de Sport (ICES) verschillende stakeholders een brief die leest als een alarmkreet. De titel luidt: 'Zonder ethiek geen veilige sport'. Door verschillende nieuwe of toegenomen opdrachten wordt er veel meer van ICES verwacht. De uitdaging van de strijd tegen grensoverschrijdend gedrag in de sportwereld vraagt bijvoorbeeld middelen en energie van ICES. Concreet stelt ICES: "Zonder bijkomende structurele middelen kan ICES zijn rol onvoldoende opnemen en dreigt de sportsector ethische kaders en handvatten te missen, met alle gevolgen van dien."

Het is de eerste keer in deze legislatuur dat we een dergelijk schrijven ontvangen vanuit ICES of partnerorganisaties uit het sportveld. Hoe kijkt u naar die brief, minister? Hoe kan de goede werking van ICES verzekerd blijven?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik begrijp uw vraag, mijnheer Poschet. Ik ben ook heel blij dat u ze stelt, omdat het antwoord, net als uw vraag, eenvoudig is.

Ik was ongelooflijk verbaasd over het schrijven van ICES. Ik heb dan ook onmiddellijk gereageerd en heb aan ICES laten weten dat ik de teneur van de brief niet goed begrijp, omdat we de voorbije twee legislaturen vanuit de Vlaamse overheid duidelijk inspanningen hebben geleverd rond ethisch sporten. U en de volledige commissie weten hoe belangrijk integriteit is en hoe sterk we daar samen op hebben ingezet. We hebben dat dan ook nog structureel kunnen verankeren in het Vlaamse sportbeleid.

Met het GES-decreet (Gezond en Ethisch Sporten) van 20 december 2013 zijn we begonnen met de erkenning en subsidiëring van een organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van ethisch sporten. Dat is dan decretaal verankerd. Op basis daarvan is ICES vandaag bezig aan een tweede opeenvolgende cyclus van drie jaar, die ondersteund wordt. Boven op de structurele ondersteuning van 450.000 euro voorzien we voor de huidige beleidscyclus, van 2018 tot 2020, 300.000 euro extra om specifiek en bijkomend in te zetten op integriteit. Uiteraard kan ICES bij het indienen van een beleidsplan voor de beleidscyclus 2021-2023 dan op de noodzaak van het bestendigen van die bijkomende financiering wijzen. Alles ligt dus vast tot en met 2020, en dan moet er een nieuwe bespreking starten.

Ik heb intussen contact gehad met ICES en heb daaruit begrepen dat je dat schrijven ook moet begrijpen als een bezorgdheid over de financiering na 2020, die ICES in het kader van de komende verkiezingen nu al signaleert. ICES heeft dat in een reactie aan mij en mijn kabinet bevestigd. Sta mij toe om uit de mail die we van ICES hebben gekregen, te citeren: "De brief had de bedoeling onze bezorgdheid te uiten omtrent de onzekerheid over de huidige projectmiddelen voor integriteit na 2020. ICES heeft de afgelopen jaren de middelen gekregen om op een kwalitatieve manier te werken aan meer aandacht voor ethiek in de sport. Deze middelen en de aandacht vanuit het beleid voor dit belangrijke thema hebben ons in staat gesteld te streven naar een veilig sportklimaat voor iedere burger. We willen dan ook deze dienstverlening in de toekomst op dezelfde manier kunnen verderzetten. Met de

brief wilden we signaleren dat dit niet mogelijk zal zijn indien deze projectmiddelen niet structureel verankerd worden in de werking van ICES na 2020. ICES wil graag op een duurzame manier de sportsector blijvend ondersteunen met een poule medewerkers die expertise kunnen opbouwen op langere termijn en dit zowel voor actuele als toekomstige ethische uitdagingen.”

Dus, afsluitend, collega's, staat het vast dat enkel de onduidelijke communicatie in het schrijven van ICES over de timing van zijn vraag tot deze bespreking van vandaag leidt. De voorbije twee legislaturen heb ik, samen met Sport Vlaanderen, met dit parlement en met ICES zonder twijfel heel sterk ingezet op integriteit in de sport en een meer dan degelijke basis gelegd waarop de komende jaren kan worden verder gewerkt.

Samenvattend: ik denk echt dat het een wat slechte formulering is geweest. Ik begrijp heel goed dat ICES zegt: als je wilt dat wij na 2020 verder werken, dan moeten er op dat moment ook centen voorzien worden. Maar het was geen kritiek op wat vandaag gebeurt.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Dank u wel, minister, voor uw duidelijk antwoord. Eigenlijk hadden we die brief dus moeten lezen als 'memorandum' en niet als brief aan de stakeholders. Want zoals u zegt, zijn bepaalde zinnen dubbelzinnig te interpreteren. Er staat letterlijk: "De vraag naar ondersteuning betreffende integriteitsvraagstukken is bij ICES het afgelopen jaar sterk toegenomen. We kunnen op dit moment rekenen op twee voltijdse en twee halftijdse krachten, waarvan de projectmiddelen voor één voltijdse kracht stoppen einde 2020. Op korte termijn wordt het dus onhoudbaar om aan de toenemende vraag te blijven voldoen." Het is vooral die laatste zin die voor onduidelijkheid gezorgd heeft. Maar ik ben blij dat u die onduidelijkheid weggenomen hebt. Als ik het goed begrepen heb, kunnen ze momenteel werken met 750.000 euro aan middelen: 450.000 euro structureel en 300.000 euro extra, rond integriteit.

Ik heb eigenlijk aan u geen bijkomende vraag, enkel een bedenking. Ik mag geen vraag stellen aan collega's, daarom probeer ik het te doen in de vorm van een bedenking. Als wij onze Franstalige collega's van de Franse Gemeenschap ontmoeten op 11 maart, valt het domein Sport dan ook onder die commissie? Het interesseert me namelijk of er aan Franstalige kant ook een soort ICES bestaat. Dat kunnen we eventueel later nog bespreken. Dat is gewoon een bedenking die ik me nu maak.

De voorzitter: Ik denk het niet, het gaat om de 'Commission de la Culture et de l'Enfance'. We kunnen dat informeel eventueel wel eens vragen.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Wouters aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over sportparticipatie in Vlaanderen
– 794 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Voorzitter, collega's, minister, twee op de drie Vlamingen zeggen van zichzelf dat ze meerdere keren per maand aan sport doen. Dat blijkt uit een onderzoek van professor Scheerder van de KU Leuven, die een bevraging deed bij 1.500 volwassenen. Nog nooit deden zoveel Vlamingen aan sport. Het

populairst zijn de solosporten, zoals fietsen, wandelen, lopen en fitnessen. Maar ook het aantal sportclubs en hun ledenaantallen gaan erop vooruit.

Toch zijn er nog twee doelgroepen die moeilijker aan het sporten te krijgen zijn, stelt het onderzoek. Lageropgeleiden en mensen met een migratie-achtergrond sporten minder dan anderen. Professor Scheerder concludeert dan ook dat we moeten blijven zoeken naar manieren om bijvoorbeeld de kostprijs voor bepaalde groepen aan te passen. Maar ook het aanbod zou nog uitgebreider kunnen, zoals bij de vechtsporten, die bij sommige groepen heel populair zijn maar nog te weinig uitgebouwd zijn om sporters te lokken.

Hierover heb ik de volgende vragen.

Kunt u meer toelichting geven bij de maatregelen die reeds genomen worden om deze kansengroepen aan het sporten te krijgen? Worden die nog verder uitgerold of ontwikkeld? Bent u van mening dat deze maatregelen volstaan of worden nog nieuwe maatregelen genomen?

Het aanbieden van een sportaanbod van a tot z is ook een opdracht van de erkende en gesubsidieerde sportfederaties. Op welke manier worden zij aangemoedigd om deze doelgroepen te bereiken? Hoe kunnen goedepraktijkvoorbeelden onderling gedeeld worden tussen de sportfederaties?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik wil eerst benadrukken dat de trend die we zien in de onderzoeken die Scheerder al in het verleden heeft gemaakt positief is. Als je kijkt naar de laatste tien jaar, dan is het aandeel van Vlamingen dat aangeeft meerdere keren per maand te sporten fundamenteel gestegen van 49,5 procent in 2009, toen ik minister werd, naar 62,6 procent in 2016. Laat ons ervan uitgaan dat dat onder-tussen nog wat verder is gestegen. Het is altijd goed om te kijken naar wie er zegt dat hij nooit sport. Dat aantal is gedaald van 41,2 procent in 2009 naar 28,7 in 2016.

Ik ben het dan ook met u eens dat we nog bepaalde groepen hebben waar er minder wordt geparticipeerd. Op zich is dat geen nieuwe informatie, dat was ook in het verleden het geval. Maar ook daar kunnen we positief nieuws geven omdat de studie aantoonst dat de sportparticipatie bij een aantal van die groepen er sterk op vooruitgaat. Ik geef een voorbeeld, namelijk sportparticipatie bekeken volgens opleidingsniveau. Bij mensen die geen opleiding genoten, stijgt het aandeel dat aangeeft meerdere keer per maand te sporten van 30 procent in 2009 naar 41 procent in 2016. Bij mensen die enkel lager secundair onderwijs hebben gevolgd, stijgt het aandeel van 40 procent in 2009 naar 57 procent in 2016.

We proberen alle Vlamingen op een gezonde en kwaliteitsvolle manier te laten sporten en bewegen. Hierbij hebben we specifiek aandacht voor drempels. Daarom hebben we in de voorbije twee legislaturen redelijk wat maatregelen genomen om die drempels weg te werken. We doen dat vaak op een algemene manier maar er zijn ook heel specifieke maatregelen. Als ik ze allemaal zou opsommen, dan zijn we iets te lang bezig. Ik ga er dus enkele uitpikken.

Ik heb zeker iets gedaan aan de toegankelijkheid van de producten van Sport Vlaanderen zelf. Sport Vlaanderen biedt een aantal zaken aan. Met 'Multimove voor kinderen' bijvoorbeeld probeert men kinderen uit gezinnen in armoede te bereiken. U weet dat we de sportkampen van Sport Vlaanderen heel duidelijk laagdrempelig aanbieden voor mensen in armoede via het Steunpunt Vakantieparticipatie. De SNS-pas (Sport Na School) koppelen we aan de UiTPAS, waardoor je een sociale maatregel hebt. Er is ook de projectoproep voor een naschools sportaanbod in de eerste en tweede graad secundair onderwijs waar extra sport- en beweegkansen worden geboden voor jongeren uit kansengroepen. Dat zijn onze eigen producten.

Daarnaast ondersteun ik heel wat organisaties die inzetten op duurzame sportparticipatie van doelgroepen. Zo wordt het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB) ondersteund voor het uitbouwen van het expertisecentrum. In 2016 heb ik nog een bijkomende impuls gegeven aan het ISB om veertien buurtsportpraktijken intensief te begeleiden en om een online opleiding over 'sport en armoede' op te maken. Samen met de minister bevoegd voor Welzijn voorzie ik in ondersteuning voor de Belgian Homeless Cup. Dat moet ik aan u zeker niet verder uitleggen.

Via het Participatiedecreet ondersteun ik samen met de minister van Cultuur nog een hele hoop initiatieven voor sport. Ik heb er heel wat op mijn papier staan, maar laat mij er eentje naar voren brengen voor een doelgroep die nog niet direct aan bod is gekomen, namelijk de middelen voor De Rode Antraciet om een sportaanbod uit te bouwen in de gevangnissen. Maar zo zijn er nog een heel pak.

Ik ondersteun ook verscheidene projecten die inspelen op specifieke noden. Denk maar aan de WIJ!-trajecten, waar we proberen om laaggeschoolde jongeren attitudes en competenties bij te brengen via sport. Denk maar aan laaggeschoolde werkzoekenden die we een opleiding tot redder en beroepsredder proberen te geven. We hebben ook het project 'social sportcoach' met de stad Oostende. Er zijn projecten waarbij sport als methodiek wordt toegepast binnen de bijzondere jeugdzorg. U kent waarschijnlijk 'The Vertical Club', waar we asielzoekers tot hoogwerker opleiden.

Zoals gezegd, zijn dit maar enkele initiatieven die ik genomen heb om de sportparticipatie van de doelgroepen te verhogen.

Collega Wouters, ik heb het dan nog niet gehad over iets dat mij na aan het hart ligt, namelijk de G-sporten, of de verschillende sportinfrastructuurprojecten waar we proberen laagdrempelige sportmogelijkheden te voorzien. Ik denk maar aan de beweegvriendelijke en gedeelde schoolspeelplaatsen, die we samen met de collega's Gatz en Crevits naar voren schuiven, of de projectoproep 'Bewegen en sporten in de publieke ruimte', die ik ook belangrijk vind. U ziet dus dat er een heel pak is.

Ik wil nog iets zeggen over het nieuw opgerichte beleidsnetwerk 'Diversiteit en gelijke kansen in de sport', dat op 14 maart voor de eerste keer zal samenkomen. Het doel van dat netwerk is te streven naar duurzame en kwaliteitsvolle samenwerking tussen alle relevante sportactoren – en andere, indien nodig – om enerzijds de kansen op sportparticipatie van specifieke kwetsbare groepen te verbeteren, en anderzijds om meer in te zetten op sport als middel om extrasportieve doelen te bereiken. Het netwerk denkt en werkt op Vlaams niveau en het zal een brede kijk op de thematiek hanteren. Het werkt zowel sectoroverschrijdend als beleidsdomeinoverschrijdend. Dat is dus nog iets nieuws, dat we organiseren bovenop alles wat we al doen. Ik denk dat dat netwerk ons in de toekomst ook beleidsmatig zal kunnen adviseren. Als ik zie wat we voor de sportparticipatie van doelgroepen doen, denk ik dat we veel goede acties hebben. We mogen ook in de toekomst verwachten dat de sportparticipatie van die groepen echt wel zal verhogen.

Ik kom tot uw tweede vraag, over het decreet van de georganiseerde sportsector. U hebt natuurlijk gelijk: bij de unisportfederaties vragen we een A tot Z-aanbod. Bij de aanvraag voor subsidiëring moet elke sportfederatie een beleidsplan voor een olympiade indienen. Dan heb je een jaarlijks actieplan, waarbij ze effectieve acties voor elk jaar aanduiden. Die plannen worden tijdens bilaterale gesprekken tussen die federatie en Sport Vlaanderen opgezet. Waar nodig worden ze ook nog aangevuld. Sport Vlaanderen waakt er daarna over dat de opdracht van die specifieke activiteiten ook effectief ingevuld wordt. Bijkomend hebben we dan in het Sportfederatiedecreet voorzien dat de sportfederaties kunnen inzetten op beleidsfocussen. Als men het over doelgroepen heeft, zijn er toch twee waar dit echt een rol speelt: de beleidsfocus 'laagdrempelig sportaanbod' en

de beleidsfocus 'sportkampen', waar zelfs extra ondersteuning voorzien is, indien die sportfederaties inzetten op kansengroepen en inclusief diversiteitsbeleid. Die extra impuls geeft aan de sportfederaties ook de mogelijkheid om bij sportactiviteiten voor specifieke doelgroepen een ruimere of een specifiek opgeleide omkadering te voorzien. Ook die zaken worden verder opgevolgd.

De Vlaamse Sportfederatie organiseert ook nog regelmatig contactmomenten met haar leden, waarbij de goede voorbeelden uitgewisseld worden. Dit vind ik zeer goed. Via Kicks zorgen we ook voor het delen van kennis. Ik denk hier aan de kennisdag 'Breed sporten', die we in 2017 in Technopolis georganiseerd hebben en waar goede voorbeelden van laagdrempelige projecten van sportfederaties voorgesteld werden aan de hele sector.

Ik heb echt een limitatieve opsomming gegeven. Het is zelden mijn gewoonte om lang te antwoorden, maar u ziet dat het echt heel veel is. Ik heb dat ook gedaan omdat, bij één van mijn allereerste tussenkomsten over mijn eerste beleidsnota, de voorzitter ooit tegen mij gezegd heeft dat hij dacht dat ik niet echt veel voor die doelgroepen ging doen. Nu, na negenenhalf jaar, kan hij zien dat er effectief ongelooflijk veel gebeurd is, en dat ik met een heel groot hart heb geprobeerd om iedereen echt aan het sporten te krijgen.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Ik ben blij dat ik dit afrekeningsmoment live heb mogen meemaken.

Uw antwoord is zeer uitgebreid. Het is gewoon een heel positief verhaal. Dat mogen we ook wel eens in de bloemen zetten. Soms gebeurt dat hier te weinig, dat iets ook aan de orde komt wanneer het goed gaat.

U hebt wel mijn interesse gewekt. Er zal een schriftelijke vraag volgen waarop u in alle rust en kalmte al uw projecten kunt uiteenzetten. Het is toch de moeite dat we die allemaal eens op papier zien. Ik zal daarvoor de juiste wegen volgen.

Ik kan wel een link of voorstel aanbrengen. Er is nog een werkpunt dat we kunnen verbeteren. Ik denk dat de lokale overheden de demografie van hun gemeente of stad het beste kennen, waardoor zij echt specifiek op de noden van bepaalde doelgroepen en zelfs bepaalde wijken kunnen inspelen. Daar kunnen we misschien een werkpunt van maken, om er zo nog 10 procent bij te doen.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): Ik dank de heer Wouters voor de vraag en u, minister, voor uw antwoord. Er zijn inderdaad heel veel goede acties en er zijn veel goede dingen gebeurd. Daar ben ik het absoluut mee eens, maar het is inderdaad ook kwestie om die lokale besturen mee te krijgen zodat ze effectief in die projecten instappen.

U hebt de UiTPAS vermeld. Dat is een van de zaken waar ik redelijk veel mee bezig ben en ik vind dat een probleem. Het moet echt aangemoedigd worden om daar meer op in te zetten. In Limburg is de UiTPAS maar in twee gemeenten geïnstalleerd. De opmaak van de beheers- en beleidscycli is een ideaal moment om dit te veranderen. Ik zet nu even mijn lokale pet op. Voor mij staat het heel hoog op de agenda om dat tijdens deze legislatuur in mijn eigen gemeente te verwezenlijken. Ik denk dat dit een ideaal moment is om misschien nog eens vanuit Vlaanderen de burgemeesters, schepenen van Sport of Cultuur en eventueel ook de administratie opnieuw aan te moedigen om in al die projecten in te stappen. Zeker nu de opmaak van die beheers- en beleidscycli er zit aan te komen.

Bart Caron (Groen): Ik wil ook even namens mijn fractie tussenkomen.

Ik ben heel blij, minister, dat mijn betoog van negenenhalf jaar geleden hier toch tot die effecten heeft geleid. Ik heb u misschien wat opgejaagd, maar goed. Dank u wel omdat u in uw legislatuur die accenten hebt gelegd. Dat zal ik niet ontkennen. Voor even toch.

Nu nog een paar puntjes. Het is natuurlijk niet nieuw dat er een causaal verband bestaat tussen laaggeschooldheid, diversiteit en sportparticipatie. Dat geldt ook voor andere vormen van vrijetijdsbesteding, zoals cultuur. Dat wijst toch ook op een vorm van kennisbagage, op de achtergrond en context waarin men die zaken kan beoefenen. Het is maar een vaststelling. 41 procent bij laaggeschoolden is een stap vooruit, maar het is nog altijd een fiks pak lager dan de 62 procent van het algemeen gemiddelde. Dat is geen kritiek. Ik stel samen met u vast dat er nog veel werk aan de winkel is.

In die zin heb ik een vraag waarop u nu niet kunt of hoeft te antwoorden. Worden die twee beleidsfocussen die bij de sportfederaties aanwezig zijn – met name laagdrempelig sporten en de aandacht voor kansengroepen en diversiteit – ook gemonitord door Sport Vlaanderen? Worden de effecten daarvan bekeken? We zijn in deze beleidsperiode nog niet zo ver natuurlijk, maar zijn de effecten daarvan te merken? Voor mijn part hoeft u daar nu niet op te antwoorden. Als dat wat research door uw administratie vergt, doe dat dan maar.

Ik zou graag hebben dat het antwoord positief is, maar ik vrees er een beetje voor dat dit in de meeste federaties maar marginale aandacht krijgt. Het is daar geen centraal aandachtspunt. In die zin zou het goed zijn de effecten in kaart te brengen.

Mijnheer Moyaers, ik heb ook genoteerd wat u over de lokale overheden hebt gezegd. Dat is een zaak voor de Vrijetijdsmonitor Vlaanderen, die ook nogal krakkemikkig is. De gemeenten zijn nu autonomer in hun beleid. We zouden zicht moeten hebben op de resultaten waartoe dit al dan niet leidt. Dat is een aandachtspunt waarmee we in de toekomst rekening moeten houden.

Tot slot heeft Demos vandaag een nieuwsbrief over sport verstuurd. Dit is het enige steunpunt dat beleidsoverstijgend werkt en dat zich tot kansengroepen richt. Wat diversiteit betreft, worden bijzondere inspanningen geleverd voor de moeilijkste doelgroepen. Dit gebeurt vooral door middel van methodische ondersteuning van werkers, politici, gemeentebesturen en federaties. Dat zijn belangrijke stappen vooruit die we 9,5 jaar geleden niet konden zetten.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, ik ben het absoluut met u eens. U hebt net Demos als voorbeeld aangehaald. Op de vraag of we iets ten behoeve van de lokale besturen doen, heeft Demos de activiteiten weergegeven die worden ontplooid om de sociaal-sportieve praktijken te versterken. Daarnaast ondersteunt Demos organisaties, clubs, sportdiensten en federaties om succesvol om te gaan met maatschappelijke uitdagingen als diversiteit en armoede. Demos heeft, bijvoorbeeld, een specifiek traject voor sport en armoede. Dit traject wordt dit jaar voortgezet met de organisatie van een STUDIO met betrekking tot sport en armoede.

De subsidies voor de lokale netwerken voor vrijetijdsparticipatie voor mensen in armoede zijn een ander voorbeeld van lokale samenwerkingsverbanden. Een netwerk is dan een lokaal samenwerkingsverband tussen de vrijetijdsdiensten, maar dat gaat ruimer. Het gaat dan effectief om cultuur, jeugd, sport, het OCMW en een of meerdere sociale organisaties die mensen in armoede vertegenwoordigen. Als partners werken ze samen de drempels weg die mensen in armoede ervaren. Ik had daarstraks misschien nog een duidelijk voorbeeld moeten geven wat we op dit vlak doen.

Mijnheer Moyaers, Sport Vlaanderen trekt door Vlaanderen om alle schepenen van Sport de mogelijkheden uit te leggen. Vroeger was BLOSO een controleorgaan. De schepenen of gemeenten die een activiteit planden, moesten een plan indienen. Dat plan werd gecontroleerd en nadien werd afgerekend. Er zijn voorbeelden waar het verschil 500 euro was. Nu krijgen ze de centen. Het ongelooflijke is dat Sport Vlaanderen naar hen komt en voorstellen formuleert. Ik heb het enthousiasme van schepenen van Sport gehoord, want nu kunnen ze een vliegende start nemen. Dat doet deugd.

Mijnheer Wouters, ik zal het nog eens navragen, maar ik ben er vrij zeker van dat echt rekening wordt gehouden met de doelgroepen waar u het over had. Ik denk niet dat het eenvoudig is te monitoren of we dat nu meer of minder doen dan vroeger. Vroeger werd alles gecontroleerd en wisten we waar de centen naartoe gingen. We mogen dit niet overschatten. Ik denk dat 2 tot 3 procent van de middelen die een gemeente voor sport gebruikte, van het BLOSO kwam. Nu krijgen ze de middelen. Naar mijn gevoel worden die middelen nog meer dan vroeger ingezet, maar of we dat kunnen bewijzen, is een heel andere vraag.

Mijnheer Caron, wat uw opmerking over de laaggeschoolden betreft, moet ik nog een randbemerking maken. Die laaggeschoolden hebben heel vaak een fysieke job. Hierdoor zetten ze de stap naar fysieke sport in hun vrije tijd niet meer. Dat kan een rol spelen. Indien iemand fysieke arbeid verricht, kan dit altijd iets lager liggen dan bij de anderen.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Minister, ik dank u voor het feit dat u mij in uw antwoord een kleine opening hebt gelaten om een min of meer intelligente bijvraag te stellen, want anders had ik die mogelijkheid niet gehad. Ik denk dat voor ons allen een serieuze taak is weggelegd om aan de armen van de lokale schepenen van Sport en anderen te trekken om daar nog meer beweging in te krijgen. Ik denk dat we dan weer een stapje verder zullen zijn in de richting van de ideale sportwereld.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de evaluatie van het cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap – 795 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Het cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap bestaat vijf jaar. We mochten tijdens een viering op 15 februari ook vijf kaarsjes uitblazen in het Brussels jeugdtheater BRONKS.

Tegelijkertijd hebt u ook bij de bespreking van uw beleidsbrief aangekondigd dat dit vijfjarige bestaan niet alleen een feest, maar ook een reflectiemoment zou zijn waarbij we die samenwerking toch eens zullen evalueren. Uit de bespreking van uw beleidsbrief maak ik op dat het feest met de Franse Gemeenschap tegelijk ook een evaluatie ging zijn. U zou op dat feest kunnen antwoorden op de vraag of dat matching fonds ook in de diepte voldoende heeft doorgewerkt. Als het enkel de projecten op zich zijn, kan dat op zichzelf waardevol zijn om te weten wat we moeten doen, of er meer investeringen moeten gebeuren, of we andere dingen moeten doen... Dat is allemaal nog niet duidelijk.

Het feestje is intussen voorbij. Daarom zou ik graag nog eens met u van gedachten wisselen over die evaluatie. Wie of welke organisatie stond in voor de evaluatie? Welke criteria werden er geëvalueerd? Is er een evaluatierapport opge maakt? Is dit beschikbaar?

Wat zijn de belangrijkste conclusies van de evaluatie? Heeft dat matching fonds, zoals u aangaf, ook in de diepte voldoende doorgewerkt?

Hoe verliep de samenwerking op het niveau van de ambtenaren en op het politieke niveau? Hoe wordt dat geëvalueerd? Hoe kunnen we hier in de toekomst verder werk van maken?

Welke aanbevelingen geeft u ons nog voor de toekomst mee?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Beide administraties hebben zelf een evaluatie gemaakt van de initiatieven voor de sector in het kader van de projectoproepen van 2016, 2017 en 2018. De evaluatie is gemaakt op basis van de analyse van de aanvragen en de toegekende projecten. Het gaat dan over het aantal, de herkomst, de aard van de projecten en dergelijke meer.

Deze kwantitatieve gegevens werden aangevuld met kwalitatieve gegevens. In de verantwoording werden de organisaties immers bevraagd naar hun positieve ervaringen, evenals naar remmende factoren voor de samenwerking.

Die gegevens samen werden getoetst aan de criteria van het reglement voor de projectoproep en de doelstellingen die erin werden verwoord.

Een ontwerptekst met de titel 'Culturele samenwerking tussen Vlaamse en Franse Gemeenschap. Terugblik en vooruitblik' ligt voor op het volgende Cultuur/Culture-platformoverleg. In die tekst worden de huidige realisaties afgewisseld met aanbevelingen voor de toekomst. Omdat dit ontwerp nog te bespreken valt op het platformoverleg, vraag ik u nog even geduld. Ik kan u misschien straks zeggen wanneer dat platformoverleg zal plaatsvinden, dan kan ik inschatten hoeveel geduld u nog moet hebben, maar dat zal niet al te veel meer zijn.

Tijdens de ASSITEJ Belgium kick-off van het Kinderkunstenjaar 2019 in BRONKS heb ik in een dubbelgesprek met mijn collega, minister van Cultuur Alda Greoli, van gedachten gewisseld over de verwezenlijkingen van het cultureel akkoord en ook al vooruitgeblikt naar de toekomst. Daar ga ik zo meteen verder op in.

Wat zijn dan de belangrijkste conclusies van de evaluatie?

Voor het onderdeel van de projectoproepen wordt duidelijk dat de samenwerking een succes is. Dit zijn de voornaamste conclusies: in 2016 werden uit 92 voorstellen 24 projecten geselecteerd; in 2017 uit 54 voorstellen 18 projecten; in 2018 uit 46 voorstellen 22 projecten; in 2019 uit 33 voorstellen 21 projecten.

Het zou voor de hand liggen dat we hieruit snel concluderen dat het dalend aantal aanvragen een negatief teken is.

Het platform nuanceert dat echter. Het eerste jaar kende, tegen zelfs de meest positieve verwachting in, een uitzonderlijk hoog aantal aanvragen. Het is een natuurlijke tendens dat naderhand het aantal aanvragen daalt, maar dat de kwaliteit van de aanvragen wel stijgt en dat ook de middelgrote en grotere actoren aanvragen indienen. Bij deze partners is het ook duidelijk dat de 5000 of 10.000 euro een daadwerkelijke incentive zijn, en dat zij ook de samenwerking benaderen vanuit de intrinsieke waarde voor hun werking.

Er moet ook rekenschap worden gegeven van het feit dat de oproepen het accent leggen op nieuwe initiatieven, maximaal tweemaal voor eenzelfde samenwerking, vanuit de filosofie dat die kunnen leiden tot duurzame samenwerkingen bovenop het cultureel akkoord. Het is dan ook een positief teken dat elk jaar opnieuw meerdere tientallen organisaties initiatieven indienen.

Wat betreft de regionale spreiding, merken we over de verschillende jaren dat de aanvragen zich regionaal over alle provincies spreiden, al zijn Limburg en Luxemburg duidelijk het minst vertegenwoordigd. Ik zou aan mijn collega van de Franse Gemeenschap moeten vragen of zij ook een Luxemburgplan heeft. Er is een concentratie van projecten met partners in Brussel en rond de taalgrens, wat niet verwonderlijk is. De regionale spreiding van projecten vermindert wat in Wallonië. In Vlaanderen blijft dit gelijk, met regionaal een lichte verschuiving van het aantal projecten naar Oost- en West-Vlaanderen. Steden als Kortrijk en Gent zijn het gewoon om over de taalgrens heen te werken. Organisaties aan de Franstalige zijde komen met iets meer dan een derde uit Wallonië, de rest uit Brussel. Dat is een vrij fikse verhouding. Aan de Vlaamse kant is de verhouding twee derde uit Vlaanderen en een derde uit Brussel, wat eigenlijk nog altijd veel is. Dat weerspiegelt een culturele realiteit in beide landsdelen.

Dan is er de thematische spreiding. Over welke deelsectoren gaat het? Eén sector is duidelijk het sterkst vertegenwoordigd, de muzieksector, maar alle sectoren komen aan bod: theater, circus, beeldende kunsten, architectuur, musea, erfgoed en dies meer. De kwaliteit van de projecten blijft hoog. Uiteindelijk is de wens om samen te werken bepalend voor het succes van het project. De speciale aandacht dit jaar voor podiumkunsten voor een jong publiek resulteerde in een achttal projecten met die focus.

Wat onthouden we op positief vlak? Ik heb in mijn antwoord op de twee vorige vragen al een heel stuk van de sluier opgelicht. Op het lustrumfeest en de lancering van het Kinderkunstenjaar, dat ik daarnet vermeldde, had ik een open gesprek met mijn Franstalige collega-minister. Zowel in het culturele veld, op ambtelijk als op politiek niveau is er heel wat samengewerkt en afgestemd. Dat op zich is al zeer positief. We vinden elkaar terug. Er ontstaan opnieuw normale dialogen. Wat meer is: er is een sterk vertrouwen om verder met elkaar te werken.

Voor de culturele sector gaat er 820.000 euro aan subsidies in vijf jaar over de vier oproepen heen naar het werkveld. Dat heeft zijn effect niet gemist. De actoren in de culturele sector aan beide zijden van de taalgrens vinden elkaar wel degelijk. Uiteindelijk hebben een 450-tal organisaties meegedongen naar een subsidie voor een samenwerkingsproject. Men kan dus niet zeggen dat daar geen vraag naar was. 170 ervan hebben daadwerkelijk kunnen gebruikmaken van de subsidies voor 85 samenwerkingsprojecten. Dat zijn toch wel mooie aantallen.

Dat vanuit alle sectoren samenwerking tot stand komt, is ook zeer positief. Het betreft niet alleen de professionele kunsten. In de inhoudelijke analyse komt tevens naar voren dat culturele organisaties aangeven dat ze door het akkoord de blik meer hebben gericht naar het andere landsdeel en dat vele verrassende en aangename ontdekkingen deden. Ik denk bijvoorbeeld aan de samenwerking tussen Museum Dr. Guislain en het belangrijke centrum voor art brut, La "S" Grand Atelier in Vielsalm, en aan de samenwerkingen tussen de musea over grafische industrie. Er zijn nog meer voorbeelden te noemen.

Ook de speerpuntprojecten maken in toenemende mate het verschil: denk aan het invoeren van de Museumpas en de lancering van het Kinderkunstenjaar in beide gemeenschappen.

Wat zijn positieve zaken op het administratieve luik? Beide administraties hebben elkaar de voorbije jaren beter leren kennen en hebben dankzij overleg gezamenlijke

standpuntbepalingen en belangenbehartiging van de culturele sector op federaal niveau en op Europees of internationaal niveau nagestreefd. Ik mag zeker stellen dat de onderlinge betrekkingen versterkt zijn. Persoonlijk vind ik deze samenwerking en beleidsuitwisseling in de backoffice van groot belang.

Er is ook uitwisseling geweest op directieniveau, rond thema's als cultuureducatie, en binnenkort over innovatiepartnerprojecten en budgetanalyses. Er wordt nauw samengewerkt rond erfgoedbeleid, en er is de dynamiek rond het ambtelijk platform 'in- en uitvoer van cultuurgoederen'. Dat is een belangrijke dynamiek.

Ook op het politieke niveau hebben beide ministers van Cultuur elkaar beter leren kennen. En dat zorgde voor resultaten. Door overleg en afstemming hebben we samen in 2016 de bestaande taxshelter voor de audiovisuele kunsten kunnen uitbreiden met een taxshelter voor de podiumkunsten. De gereguleerde boekenprijs in Vlaanderen van 2017 is sinds midden februari ook geregeld voor boekhandelaars in Brussel.

Er waren natuurlijk ook de interministeriële conferenties Cultuur, die verschillende keren zijn samengekomen en nog een keer samenkomen voor het einde van de legislatuur. Daar hebben we ook vooruitgang geboekt op het gebied van het afstemmen van standpunten, het kunstenaarsstatuut, de filmkeuring, de cultuurcommunicatie in Brussel, het UNESCO-fonds voor Immaterieel Erfgoed, en er zijn er nog.

Wat nemen we mee naar de toekomst? Ik denk dat het evident is. In de eerste plaats zullen we verder blijven inzetten op goede samenwerkingen en overleg op de drie niveaus: de sector, ambtelijk en beleidsvoerend. Voor de administraties en de beleidsvoering is afstemming binnen grotere kaders nodig en nuttig. Dat geldt zowel voor federale, Europese als multilaterale dossiers.

Uit de inhoudelijke analyses kwamen twee aandachtspunten naar voren. De samenwerking wil wel eens stremmen door taalproblemen. Ik denk dat ik nu een open deur intrap, maar blijkbaar is toch wel gebleken dat dat hier en daar in communicatief opzicht toch nog een werkpunt blijft. Het tweede element – en dat zal toch een uitdaging zijn in de volgende legislatuur – is het promoten van publieksmomenten en van het aanbod. Dit verloopt moeizamer. Veel organisaties geven aan dat dit zo is omdat de media en onze eigen communicatiekanalen toch wel gescheiden zijn en blijven. Een Vlaamse cultuurmaker die samen met een Franstalige partner een toonmoment heeft in het Franstalige landsgedeelte, krijgt dat bijvoorbeeld op dit ogenblik niet opgenomen in de UiTdatabank. En vice versa laat de Franstalige tegenhanger Culture.be het ook niet toe voor een opvoering in Vlaanderen. Dat zijn toch een aantal zaken waar we nog iets aan kunnen doen. Waar de organisaties en de kunstenaars zeer enthousiast zijn over de samenwerking, zal wat betreft de publieksmobiliteit of in sommige gevallen het publieksbereik, de aanbodpromotie over de taalgrens heen toch nog bekeken moeten worden. Dat zijn zaken die men gaandeweg tegenkomt, en die op zichzelf ook wel nieuwe uitdagingen met zich meebrengen. Ik denk dat de publiekswerking in het algemeen – los van het cultureel akkoord – zowel in het noorden als het zuiden van het land een uitdaging is en blijft.

Wat staat er deze legislatuur nog op het programma? In 2019 zijn er 21 samenwerkingsprojecten in ontwikkeling, die in de loop van het jaar hun publieksmomenten zullen hebben. Daarvan zijn er een achttal gericht op podiumkunsten voor een jong publiek. Er valt dus op het terrein nog wel wat te beleven.

Het speerpuntproject ASSITEJ Belgium heeft in BRONKS op 15 februari het Kinderkunjara gelanceerd. Er zijn verschillende initiatieven voor het publiek, maar ook voor de deelsector, onder andere voorstellingen, workshops, de internationale Dag van de Kinderkunsten op 20 maart en de nationale meetings, om er enkele te vermelden. Een hoogtepunt zal daarbij het showcasefestival Kinderkunsten 2019 zijn, dat in drie steden – Brussel, Gent en Luik – van 8 tot 11 november zal plaatsvinden.

Ook het nieuwe systeem van de filmkeuring, naar het Kijkwijzer-model van Nederland, zou dit jaar nog effectief ingang moeten krijgen.

Ik hoop dus dat ik daarmee toch een antwoord op uw vraag gegeven heb. We zullen zeker ook het rapport met een meer diepgaande analyse vrijgeven vanaf het ogenblik dat het cultuurplatform van de twee administraties het besproken heeft.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): De eerste conclusies zijn inderdaad positief te noemen. Het overleg, de afstemming, het elkaar leren kennen op zowel ambtelijk als op politiek niveau, is altijd waardevol, net als het feit dat de sectoren elkaar over de taalgrens heen vinden. Uit de eerste cijfers die u gaf, blijkt inderdaad dat in die vijf jaar twee derde van het aantal ingediende dossiers weggevallen is. Maar als de kwaliteit verhoogt, vind ik dat geen alarmerend groot probleem.

Als ook middelgrote organisaties nagaan of ze langs deze weg een project of een nieuw initiatief kunnen opzetten, lijkt dat me een goed signaal, maar de kleintjes mogen weer niet wegvallen. We zullen dit moeten blijven evalueren. We moeten die matching funds, net zoals we met Nederland doen, ten aanzien van de Franse Gemeenschap aanhouden.

Wat de regionale spreiding betreft, komen een paar logische zaken naar boven. De samenwerking met Brussel is uiteraard logisch, maar dat geldt ook voor de regio's die zich aan de taalgrens bevinden. Steden en gemeenten die het gewoon zijn eens over die grens te kijken, vinden natuurlijk snel de weg naar een matching fund, wat ook goed is.

Thematisch kan het als de andere sectoren ook aan bod komen. Wat mij betreft, mag de muzieksector zeker aan bod komen, maar we moeten in de gaten houden dat we dit voor de verschillende disciplines blijven aanhouden.

Wat de aanbevelingen betreft, wil ik nog even stilstaan bij twee aandachtspunten. De taalproblematiek is een gekend probleem. De vraag is hoe we hier verder mee moeten omgaan. We moeten aan beide kanten van de taalgrens aangeven dat het kennen van de taal van de buur uiterst belangrijk is. Dat geldt niet enkel op cultureel vlak, maar ook onder meer op economisch vlak. Wat de promotie van de publieksmomenten betreft, zijn een aantal zaken aangehaald waar we wellicht nog aan kunnen werken. Het publieksbereik moet natuurlijk op een bepaald niveau blijven.

Minister, ik kijk uit naar het meer diepgaande rapport, dat ongetwijfeld op het gepaste moment ter beschikking zal worden gesteld.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Minister, ik volg deze thematiek hier al jaren op. We waren op het eind van de vorige legislatuur zeer blij met het akkoord dat minister Schauvliege tussen de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap heeft kunnen sluiten. We zijn zeer blij dat u daar mee inhoud aan hebt gegeven. U hebt goed samengewerkt, eerst met minister Milquet en dan met minister Greoli. Het is een uitdaging op persoonlijk vlak goed overeen te komen en u bent daarin geslaagd. U hebt zeker een pluim verdiend.

Cultuur betekent de facto dat er buiten de grenzen van het gewone wordt getreden. In die zin is de samenwerking tussen de gemeenschappen een zeer goede zaak. Toen we vorige maand in Wenen waren en de schilderijen van Bruegel zagen, bedacht ik me dat die man vijfhonderd jaar geleden met paard en kar naar Italië is gereisd om daar te gaan schilderen. Onze polyfone componisten gingen daar werken en onze schilders waren daar gevraagd. Er was toen een enorme

culturele uitwisseling, die nu minder is. De state-of-mind was toen iets meer pan-West-Europees. Die kloof die in België bestond, is nu toch gedeeltelijk gedicht.

Het verbaast met dat zo veel aanvragen, twee derden, uit het Vlaamse Gewest zelf komen. Ik had niet verwacht dat het er zoveel zouden zijn, maar dit toont aan dat er een honger naar samenwerkingsformules was. Het zijn niet enkel de 'usual suspects' uit Brussel die op de kar zijn gesprongen. Zij hebben dat natuurlijk met recht en reden ook gedaan, maar ook organisaties uit het Vlaamse Gewest, wat ik bijna de provincie wilde noemen, hebben hier gebruik van gemaakt. (*Gelach*)

Voorzitter, ik gebruik mijn 'freedom of speech'. Het zijn de laatste maanden. Ik denk dat we misschien nog moeten werken aan een plan voor Luxemburg en Limburg. Ik heb al een voorstel voor een naam, namelijk het Luli-plan of het Lilu-plan. U mag zelf kiezen.

Minister, ik heb nog een concrete vraag. Op welke wijze zullen de samenwerkingsinitiatieven, die nu projectmatig worden ondersteund, structureel worden verankerd?

Worden die overgenomen worden door de partners zelf? Voorzien die daar binnen hun reguliere werking middelen voor of zijn dat eenmalige zaken, bloemen die even bloeien en dan verdwijnen, of laten zij zaadjes achter?

Bart Caron (Groen): Mijnheer Poschet, ik wil u even meegeven dat voor ons de taalgrens oversteken een kleine moeite is. We doen dat fysiek, we doen dat ook echt. Ik ben vorige week naar het Borodin Quartet in Doornik gaan luisteren. Dat concert in Doornik maakte deel uit van het Festival van Vlaanderen Kortrijk 2019 - Wilde Westen. Bij ons is het vrij normaal om dat te doen, ook tegenover Noord-Frankrijk wordt dat grensoverschrijdende normaler gevonden. Ik geef toe dat we ook aan die twee gebieden grenzen en dat is voor ons een meerwaarde.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik wil nog even op de vraag van de heer Poschet antwoorden. Projecten hebben natuurlijk een begin en een einde, in tegenstelling tot de werkingen die over verschillende jaren heen golven. Het is inderdaad zo dat in het algemeen projecten na een of twee jaar aflopen. Dat neemt niet weg dat er natuurlijk bepaalde samenwerkingen kunnen ontstaan – of in elk geval de zin om daarmee verder te gaan – die ook los van het project gelden.

Dat betekent concreet dat we de middelen die er nu zijn zeker als aanmoedigingen beschouwen om die taalgrensoverschrijdende projecten mogelijk te maken. Die middelen kunnen wel verhoogd worden, maar dat zal een debat voor het begin van de volgende legislatuur worden. Op zichzelf kan men natuurlijk ook zonder die middelen samenwerken. Niet dat ik dat nu het ideale model vind, maar het kan dus wel. Laten we dat niet uit het oog verliezen.

Ik ga ervan uit dat door die vier projectrondes – waarbij de evaluatie enkel op de eerste drie slaat, want de vierde ronde loopt nog – toch een paar zaadjes kunnen gezaaid zijn waarbij een aantal artiesten of instellingen ook op een andere manier kunnen samenwerken. Herinner u de bespreking die we hebben gehad over de Vlaams-Nederlandse samenwerking, al gaat het daarbij over een heel andere orde van middelen. Daar zien we een aantal één-op-éénsamenwerkingen tussen vooral grotere organisaties. Tegelijkertijd is er door de jaren heen een heel natuurlijke grensoverschrijdende samenwerking tussen individuele artiesten of gezelschappen ontstaan. Zij doen geen beroep op de middelen van welk matching fund dan ook. Dat wil niet zeggen dat dat geen zin heeft, ik vind dat zelfs zeer nuttig. Zij doen dat omdat ze dat op de een of andere manier willen doen.

Ik denk dat dat deel zal uitmaken van het tweede deel van het cultureel samenwerkingsakkoord tijdens de volgende legislatuur. We moeten dan bekijken hoe we een duurzame samenwerking kunnen hebben en anderzijds ook nieuwe projectmatige samenwerkingen kunnen stimuleren. Nogmaals: we zijn met heel bescheiden middelen gestart. Ieder met 100.000 euro. Dat hebben minister Greoli en ik die avond in BRONKS ook in alle openheid besproken. Het is niet onlogisch dat we voor iets wat goed werkt van beide kanten wat meer middelen voorzien. Maar ik ga daar, nogmaals, niet op vooruitlopen, omdat dat door de volgende ministers van Cultuur zal moeten bepaald worden. De basis is in elk geval gelegd.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Het is belangrijk dat we op de ingeslagen weg met die projectmatige subsidies verdergaan om de contacten tussen de twee landsdelen aan te houden en om vooral die culturele organisaties verder met elkaar te laten samenwerken. Ook op korte termijn kan er inderdaad heel wat opborrelen. We moeten ook toegeven dat we met de beperkte middelen die we hadden op het terrein heel wat resultaat hebben binnengehaald. Als daar duurzame samenwerkingen uit voortvloeien, dan mogen die natuurlijk altijd meer middelen krijgen, maar soms kun je ook met weinig middelen heel wat bereiken. Dat wilde ik er toch nog aan toevoegen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de Vlaamse vrijwilligersverzekering – 809 (2018-2019)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Deze week is de Week van de Vrijwilliger. Daar zijn we allemaal blij mee. Er verschijnen overal bedankingen en hier en daar dagen kartonnen figuurtjes op. Het is goed dat we de mensen danken voor hun engagement. Waarschijnlijk zijn er velen onder ons ook vrijwilliger, ik alleszins. Maar die vrijwilligers moeten ook bij hun activiteiten verzekerd worden. Dat is toch belangrijk. Daarom mijn vraag om uitleg over de Vlaamse vrijwilligersverzekering.

Begin november 2016 keurde het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet houdende de vernieuwde taakstelling en de gewijzigde financiering van de provincies goed. In dat kader stond dat de provinciale taakstelling met betrekking tot het aanbieden van de gratis vrijwilligersverzekering met de nodige financiële middelen en personeelsleden overgeheveld zal worden naar de Vlaamse overheid.

Voor de collectieve verzekering is er nog ongeveer 1,5 miljoen euro reserve. Deze middelen waren dus sterk onderbenut. De Vlaamse Regering is hierover het gesprek aangegaan met de Nationale Loterij en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP), om deze reserves te kunnen verkrijgen.

Minister, in uw beleidsbrief Cultuur 2018-2019 hebt u de gratis vrijwilligersverzekering geactualiseerd en gedigitaliseerd. Vanaf 1 april zou de nieuwe vrijwilligerspolis van start gaan.

Op de website van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk lezen we alvast enkele veranderingen die vooral neerkomen op een drempelverlaging. Men kan bijvoorbeeld verzekeren voor het aantal uren in plaats van voor dagen.

Minister, welke wijzigingen en nieuwe voorwaarden werden aangebracht aan de Vlaamse collectieve vrijwilligersverzekering? Is er een uitbreiding van de polis? In hoeverre kan er worden gebruikgemaakt van de reserves van de Nationale Loterij? Op welke manier wilt u deze nieuwe polis bekendmaken en promoten, zeker op lokaal niveau? Op welke termijn zal deze Vlaamse collectieve vrijwilligersverzekering geëvalueerd worden?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De gratis vrijwilligersverzekering werd begin 2018 geëvalueerd. Op basis daarvan werd gewerkt aan een actualisatie van de erkenningsvoorwaarden, het reglement en de modelpolis. Daarna werd een openbare aanbesteding gelanceerd om vanaf 1 april 2019 de gratis verzekering onder nieuwe voorwaarden aan te bieden.

Ik geef een overzicht van de belangrijkste wijzigingen. Het reglement werd aangepast en gaat terug naar de oorspronkelijke doelstelling: vrijwilligers die volgens de wet niet immuun zijn optimaal beschermen. De gratis verzekering focust daarom vanaf nu vooral op feitelijke verenigingen, startende vzw's die nog veel moeten uitzoeken en vzw's zonder personeel.

Daarnaast werd de bescherming in de polis inderdaad uitgebreid: de gratis vrijwilligersverzekering dekt vrijwilligers voor burgerrechtelijke en buitencontractuele aansprakelijkheid, biedt rechtsbijstand aan en voorziet in een verzekering voor lichamelijke ongevallen bij alle activiteiten die ze onder de toepassing van de Vrijwilligerswet uitvoeren. Ten opzichte van de vorige polis zijn de waarborgen verbeterd. Verder is er een extra dekking voor psychologische hulp als vrijwilligers geconfronteerd worden met traumatische ervaringen.

De verzekering is beter aangepast aan de realiteit: we werken voortaan met vrijwilligerssuren in plaats van met mandagen. Elke erkende organisatie krijgt 1000 vrijwilligerssuren, die veel efficiënter in te zetten zijn dan de mandagen.

Ten slotte zullen alle erkenningsaanvragen en het verzekeren van activiteiten vanaf nu verlopen via het centrale digitaal verzekeringsloket www.gratisvrijwilligersverzekering.be. Hierdoor hebben de erkende organisaties een veel beter zicht op hun verzekering en kunnen ze zelfstandiger aan de slag. Minder doorverwijzingen van het kastje naar de muur en meer klantvriendelijkheid dus. De helpdesk van het Vlaams Expertisecentrum Vrijwilligerswerk blijft altijd ter beschikking om vrijwilligers bij te staan bij hun aanvragen. Zo worden ook mensen die digitaal minder onderlegd zijn toch nog altijd optimaal bijgestaan.

Tot en met 2017 was de VVP de beheerder van de middelen die waren voorzien voor het aanbieden van de gratis vrijwilligersverzekering in het Vlaamse Gewest door de vijf Vlaams provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel. Deze middelen zijn sinds 2007 op vier momenten door de Nationale Loterij ter beschikking gesteld van de VVP.

Op vraag van de Vlaamse overheid heeft de algemene vergadering van de VVP begin 2018 een bedrijfsrevisor aangesteld om het correcte ongebruikte bedrag van de door de Nationale Loterij toegekende middelen te kennen. Het eindtotaal werd in het rapport van de revisor op 5 april 2018 bepaald op 925.896 euro. Deze middelen werden integraal overgemaakt aan de Vlaamse overheid en staan nu op een fonds ter beschikking van de gratis vrijwilligersverzekering.

Conform de beheersovereenkomst wordt hiervan jaarlijks een subsidie van 126.000 euro toegekend aan het expertisecentrum vrijwilligerswerk, het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, 'als tussenkomst in de kosten van de verzekeringspolis, alsook het beheer en de promotie ervan'.

Hoe zullen we de nieuwe polis beter bekendmaken?

Alle ongeveer 8500 erkende organisaties waarvan we een e-mailadres hadden, kregen alvast een mail met informatie over de aankomende wijzigingen. Ook de meeste van de lokale besturen die vroeger een loketfunctie hadden met betrekking tot de gratis verzekering, werden al aangeschreven door het expertisecentrum.

Op 26 maart eerstkomend zal ik de nieuwe gratis vrijwilligersverzekering lanceren op een persmoment. Daarna wordt ook een tweede, ruimere communicatiecampagne gepland. Het Vlaams expertisecentrum zal dan sterk inzetten op het betrekken van alle lokale besturen als tussenlaag om de informatie zo goed mogelijk te doen doorstromen. Hiertoe zijn campagnebeelden, brochures, flyers en digitale 'visuals' in voorbereiding en vanaf mei zal worden gewerkt met een gratis 'tekst-widget', die ervoor zorgt dat de correcte informatie op een gemakkelijke manier en automatisch op de eigen website van lokale besturen kan worden geplaatst.

Organisaties die niet in aanmerking komen voor de gratis verzekering zal de weg worden gewezen naar een online informatiedossier over het afsluiten van een eigen verzekering. Deze link zal ook consequent bij de automatische mails in het digitale loket vermeld worden.

De sensibilisering is een voortdurend proces, dat ruimer en niet enkel als eenmalige campagne zal worden opgevat, ook op basis van de vragen die het expertisecentrum in de helpdesk zal zien toekomen en zal moeten beantwoorden.

Om de vier jaar plannen we een nieuwe openbare aanbesteding van de verzekering om ervoor te zorgen dat de polis marktconform blijft en om de markt ook voldoende te laten spelen. In 2022 zullen we dus een grondige evaluatie doen van het nieuwe systeem.

In het voorjaar van 2020 staat er al een korte tussentijdse interne evaluatie op het programma op basis van één werkjaar en de vragen en bedenkingen die via de helpdesk zijn binnengestroomd. Indien er zich fundamentele problemen voordoen bij de toepassing van het nieuwe reglement of de aangepaste criteria, kunnen we op dat ogenblik al enkele bijstellingen doen.

Marius Meremans (N-VA): Minister, het is een hele boterham en het is een lekkere boterham, met hazelnootpasta. Collega's, het is toch waar? Het is misschien belangrijk om even terug te gaan in de geschiedenis. We hebben gezegd dat we de provincies zouden afslanken en er een aantal zaken zouden weghalen. Het was de bedoeling om te synchroniseren en beter te maken. Wat zien we nu in deze Week van de Vrijwilliger? De verzekering is inderdaad weggehaald bij de provincie, de middelen ook. We hebben ze beter gemaakt. De verzekering blijft gratis, is uitgebreid, de bescherming is breder, er wordt promotie gevoerd. Het is een teken dat Vlaanderen een meerwaarde kan zijn ten opzichte van de provincies. Ik vind dit toch wel belangrijk om te zeggen.

Ik ben heel tevreden met uw antwoord. Het is een mooi antwoord tijdens de Week van de Vrijwilliger.

We zullen het natuurlijk verder opvolgen, maar ik denk dat we op de goede weg zitten. Promotie is belangrijk, maar ook lokale besturen moeten erover waken dat er niets gebeurt. Volgende week ga ik naar een toneel en ik hoop dat er niets gebeurt. Ik kan daar door een stoel zakken. Dat kan allemaal gebeuren.

Laat ons blij zijn met dit. Ik wil u ook bedanken voor de naarstige arbeid die hiermee is gepaard gegaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de financiële problemen bij het Departement Cultuur, Jeugd en Media
– 827 (2018-2019)**

Voorzitter: de heer Joris Poschet

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, mijn vraag om uitleg betreft de financiële problemen en daarmee bedoel ik de apparaatskredieten waarmee de interne werking en de lonen van de medewerkers van het departement worden betaald. Ik heb uit diverse bronnen vernomen dat er een groot tekort is op de apparaatskredieten. Naar verluidt zou er, afhankelijk van mijn bron, 1,8 tot 2,1 miljoen euro te weinig zijn om de lonen van de huidige medewerkers te betalen.

Dat is bizar. Het departement is in het begin van de legislatuur door een fase van koppenbesparing gegaan. Het aantal ambtenaren van de Vlaamse overheid is generiek verminderd. Daarnaast zijn een aantal voormalige provinciale culturele ambtenaren, die voordien in de cultuurdiensten van de provincies werkten, door het departement geïnsourceerd.

De loonkost van deze medewerkers is met de provincies vereffend. Die loonkost, inclusief het budget, is naar de Vlaamse overheid overgeheveld. Om te zien of daar misschien een verklaring te vinden is, heb ik even de evolutie van de apparaatskredieten nagekeken. Het bedrag evolueert van 26 miljoen euro in 2014 naar 30 miljoen euro in 2018, vermoedelijk het jaar waarin de provinciale ambtenaren zijn toegekomen, om voor 2019 op 27 miljoen euro te zijn begroot.

Het is wellicht niet mogelijk hier meteen conclusies uit te trekken. De instroom van de provinciale ambtenaren zal de fluctuaties gedeeltelijk verklaren, maar de verzelfstandiging van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA) zal ook een belangrijke rol spelen en ik kan zo nog een enkele minder belangrijke verklaringen geven.

Minister, ik wil daar niet een of andere verdachtmaking aan koppelen. Ik begrijp dat het altijd delicaat is vragen over de eigen administratie te stellen, maar ik probeer dit ernstig gerucht uit te klaren door een aantal verklaringen te vinden.

Hoeveel medewerkers zijn overgekomen van de provincies? Hoeveel zijn er naar aanleiding van de koppenbesparing afgevoerd? Hoeveel medewerkers heeft het departement vandaag in dienst? Ik stel hier vragen over cijfers, wat meer in een schriftelijke vraag past, maar ze zijn gerelateerd aan de andere vragen.

Is het de bedoeling dat nog voormalige provinciale medewerkers worden gedetacheerd of worden overgeplaatst naar andere semi-overheidsdiensten, zoals het KMSKA, het Vlaams steunpunt cultureel erfgoed FARO of andere organisaties van het type Cultuurconnect, Publiq en het Cultuurloket? Vallen daar nog fluctuaties te verwachten? Naar waar zullen die mensen gaan en over hoeveel mensen gaat het?

Klopt het dat onvoldoende middelen zijn begroot om de medewerkers van het departement te betalen? Wat is het tekort in het begrotingsjaar 2019? Wat is de verklaring van dit tekort?

Welke gevolgen zullen er zijn voor de medewerkers? Wordt nu een bijkomend budget gezocht of zullen een aantal medewerkers moeten vertrekken? Of wordt het beide? Hoe zal dat verlopen?

Wat zullen de gevolgen zijn voor de klanten van het departement? Ik heb het dan over de organisaties waarvan het departement de subsidiedossiers behandelt, over de begeleiding van beoordelingscommissies, over de informatieverstrekking enzovoort.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, het zal u niet verwonderen dat mijn antwoord in twee delen uiteenvalt. In het eerste deel geef ik enkel lezing van het ontwerp van antwoord van de administratie. Dit deel valt onder de exclusieve bevoegdheid van de administratie, meer bepaald van de secretaris-generaal. Ik zal de feitelijke overbrengen die ik van hem heb gekregen. In het tweede deel zal ik enkele beschouwingen maken om dit te contextualiseren. Het is echter belangrijk deze twee zaken voldoende uit elkaar te houden.

Het eerste deel dus, waar uw vragen eigenlijk over gaan. Hoeveel medewerkers zijn er overgekomen van de provincies en hoe zit dat vandaag juist?

In de beslissing van de Vlaamse Regering van 22 december 2017 betreffende de overdracht van de provinciale personeelsleden worden in principe 175 personeelsleden toegewezen aan het Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM). De over te dragen personeelskredieten werden berekend op basis van de oorspronkelijke 175 koppen. 141 personen komen dan op 1 januari 2018 effectief over. 1 persoon was tweemaal opgenomen met 2 contracten. Hiervan komen 66 medewerkers op het Departement terecht, en 33 statutaire collega's worden ter beschikking gesteld: 2 voor de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (ADJ), 5 voor Cultuurconnect, 1 voor de stad Antwerpen, 15 voor Mu.ZEE vzw, 1 voor Poppunt, 6 voor het Vlaams Architectuurinstituut (VAI) en 2 voor Z33. Als daar vragen rond zijn, willen we die allemaal wel in detail geven, maar dat zou ons zeer ver leiden. Dit geeft echter een eerste overzicht. Van de 34 theoretisch resterende vacatures werden er in 2018 door het Departement 15 ingevuld.

Wanneer we de laatste stand van zaken in koppen geven, met herrekeningen en neutralisaties, lag dat aantal eind 2014 op 550, midden 2015 op 536, eind 2016 op 527, midden 2017 op 421, en eind 2017 nog altijd op 421. Dan zien we een dieptepunt, maar u weet dat de Vlaamse Regering een besparing binnen de administraties gevraagd en doorgevoerd heeft. Midden 2018 lag het op 368, en dan stijgt het weer, op basis van de overdracht van de personeelsleden, zoals eerder vermeld, naar 432 eind 2018. Op het einde van 2019 verwachten wij een aantal van 433 – dat is dan de prognose. Ik zal die ene verwarring waarbij er mogelijk jaren door elkaar lopen uitzuiveren in het schriftelijke deel van mijn antwoord. Maar dit geeft een evolutie van hoe het ongeveer gaat.

Is het de bedoeling dat er nog voormalige provinciale medewerkers worden gedetacheerd of overgeplaatst? Ik kan u hier één element meedelen. Zodra de beheersovereenkomst met FARO afgewerkt is, worden er zes erfgoedconsulenten ter beschikking gesteld van FARO. Over de toekomst van de bibliotheekconsulenten lopen de gesprekken nog. Dat moet zijn beslag nog kennen. Tegen de zomer van 2019 willen we daar uitsluitsel over krijgen. Het contingent medewerkers van het Departement CJM zal dus dalen met deze mensen, die ter beschikking gesteld worden. Van het contingent medewerkers van het Departement, 433 medewerkers op het einde van dit jaar, moeten dus afgetrokken worden: de 33 mensen die ik als antwoord op uw eerste vraag gaf, de 6 erfgoedconsulenten, en het nog te bepalen aantal bibliotheekconsulenten.

Is het dan zo dat er onvoldoende middelen begroot zijn? Het is niet zo dat het Departement een personeelsbegroting moet voorleggen en daarover in onderhandeling kan gaan. Het Departement maakt een eigen budgetprognose van de loonkosten maar krijgt vanuit de centrale middelen een budget toebedeeld. Het Departement stemt de personeelsformatie daarop af in zoverre dit technisch haalbaar is.

Wat is de verklaring van het tekort? Op de loonkredieten van het Departement hadden we in 2016 en 2017 overschotten. Na herhaald klagen over jarenlange besparingen en de stijgende werkdruk kregen we steeds meer vragen bij dat overschot. Hoe kan men klagen over onderbezetting en tegelijk een overschot boeken op het loonkrediet?

Ik lees nog steeds voor uit het antwoord aan de administratie. Ook medewerkers stelden hier kritische vragen bij. Wordt dit niet ingeschat of is men misschien te zuinig?

De uitleg voor het overschot was steeds dezelfde: als bewarende maatregel voor de besparingen, die elk jaar van 400.000 tot 500.000 euro recurrent bedragen, werd er eigenlijk al het jaar voorafgaand voor een soortgelijk bedrag minimaal geworven en bijna niet meer vervangen. Het overschot op dat jaar was eigenlijk quasi een voorafbeelding van de besparing van het jaar erna.

In 2017 liep het overschot nog hoger op door de afwachtende houding over de instroom van de ex-provinciale medewerkers. Hoeveel medewerkers effectief zouden instromen en welke profielen, werd uiteindelijk maar zeer laat in 2017 volledig duidelijk. Toen kon er al niet meer worden bijgestuurd via wervingen, met als gevolg een nog groter overschot, dat eind 2017 een bedrag was van 908.257 euro.

Dan was er, wat ik hier geciteerd voorlees, een 'semibreak-even' in 2018. Ten slotte hebben wij – de administratie, dus – principieel het geweer van schouder veranderd. Voor 2018 konden we ons tegenover het personeel en het kabinet geen overschot op de loonkredieten meer veroorloven. De door ons geformuleerde doelstelling was absoluut geen overschot op de loonkredieten, met het risico op een tekort. Door onvoorziene kosten eindigden we eind 2018 met een tekort van 426.000 euro op de loonkredieten.

In 2019 en 2020 is het de bedoeling dat er vernieuwing en verjonging wordt doorgevoerd. Men voorziet daarbij een verlies van 800.000 euro in 2019 en opnieuw een evenwicht in 2020.

Voor 2019 en 2020 voeren we een gerichte aanwervingspolitiek. We anticiperen op een verhoogde uitstroom in 2020 en volgende jaren, door nu reeds te investeren in vernieuwing. Er zijn reeds nieuwe, jonge medewerkers aangetrokken om de voorziene uitstroom op te vangen. De sterke medewerkers kunnen blijven, van anderen zullen we in 2019 en 2020 afscheid moeten nemen omdat ze niet aan de hoge verwachtingen kunnen voldoen. De uitstroom heeft financieel pas effect vanaf 2020, zodat we eind 2020 weer in evenwicht komen met de loonkredieten. Voor 2019 wordt door die strategie een tekort van 800.000 euro gepland als 'voorschot op de vernieuwing en de verjonging'.

Er zal dan ook verder ingezet worden op contracten van bepaalde duur. Om de spanning die gecreëerd wordt door de aangekondigde besparingen voor het volgende jaar niet te laten eindigen in overschotten, werken we steeds vaker met instapcontracten van bepaalde duur. Die lopen meestal tot aan het einde van een jaar. De kost daarvan is dan ook voorspelbaar. De medewerkers werken zich al in en wij krijgen een goed zicht op het potentieel. Als er ruimte is het jaar na afloop van hun contract en ze voldoen, krijgen ze alsnog een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur aangeboden. Als er budgettair geen ruimte is, kan hun overeenkomst jammer genoeg niet verlengd worden. Verder zullen we alle medewerkers, statutair en contractueel, kort opvolgen op het gebied van hun prestaties.

Dat geeft dus ook een verklaring als antwoord op uw vierde vraag, mijnheer Caron.

Welke gevolgen zijn er voor de medewerkers? Zoals reeds vermeld bij vraag vier, zal op adequate wijze ingespeeld worden op de huidige situatie. Ten eerste: via natuurlijke uitstroom. Ten tweede: door contracten van bepaalde duur slechts in een beperkt aantal gevallen te verlengen. Dat beperkte aantal hangt af van de

specifieke tijdelijke taken en het beschikbare budget. Ten derde: door teamverantwoordelijken de taken in en over de teams te laten verschuiven. Ten vierde: door minpresteerders zeer kort op te volgen.

Welke gevolgen zullen er zijn voor de klanten van het Departement? Er zal meer teruggeplooid moeten worden op kerntaken. De impact op het werkvolume van bijkomende beleidsinitiatieven zal heel duidelijk in kaart moeten worden gebracht. Verder worden er nog volgende initiatieven uitgerold: sterkere procesbewaking en optimalisatie, meer samenwerking over de teams heen en transversaal werken, multi-inzetbaarheid van medewerkers stimuleren, kwalificaties en verloning scherper afstemmen op elkaar, klantenrelaties blijven optimaliseren, verwachtingen verhelderen via kwaliteitsvolle communicatie, kennisontwikkeling en -monitoring, de ambities afstemmen op middelen.

Tot zover het ontwerp van antwoord, aangeleverd door de directie van het departement.

Hoe kijk ik daar nu zelf tegenaan? Het was mij bekend dat de apparaatskredieten in het departement onder druk stonden. Getuige daarvan zijn de besprekingen in de respectieve beleidsraden van begin en medio 2018. Op twee momenten hebben we daarom extra middelen toegevoegd aan de apparaatskredieten. Ten eerste is er een bedrag van 237.000 euro uit het niet-toewijsbare deel – zeg maar de overhead – bij de verdeling en de toewijzing van de provinciale middelen bij de opmaak van de begroting 2018, dus eind 2017.

Er is dan ook nog een bedrag van 187.000 euro via een interne kredietherschikking in de tweede helft van 2018. We hebben daarover gedialogeed en geprobeerd bij te sturen waar mogelijk.

Ter voorbereiding van de begroting 2019 is een bedrag van 528.000 euro overgedragen uit de herschikkingen van de ex-provinciale middelen waarvan 200.000 euro voor de loonkredieten en 328.000 voor de werkingsmiddelen. Ook daar hebben we geprobeerd om in de mate van het mogelijke te sturen en te ondervangen.

Na deze operatie dacht men het jaar 2018 in evenwicht te beëindigen. Dat was toch het signaal dat we kregen op de beleidsraad van juni 2018. Voor 2019 wisten we dat het precair zou worden. Het is de keuze van het departement geweest om een deel aan te wenden voor de werkingskosten zoals reeds vermeld.

Ik stel vast dat einde 2018 een bedrag van circa 200.000 euro is aangerekend op een loonfonds en een tekort van 426.000 euro is voor 2018, waarvan een gedeelte door enkele vooraf ongekende tegenvallers. Hierdoor bedraagt het effectieve tekort voor 2018 ongeveer 628.000 euro. Ik ben hierover pas begin 2019 geïnformeerd. Voor 2019 raamt men het tekort op 800.000 tot 850.000 euro, zoals ik al zei.

Daarom zal ik aan het departement een gedetailleerd rapport vragen over het ontstaan van dit tekort, de opvolging van de kredieten, het beslissingsmodel enzovoort. Dit rapport moet aan de Inspectie van Financiën (IF) worden voorgelegd waarbij alle deelelementen moeten worden verantwoord. IF zal mij hierover een advies uitbrengen. Ik verwacht ook een voorstel om deze tekorten einde 2019 weg te werken zonder verder aan de beleidskredieten cultuur, media en jeugd te raken. Ook dit wordt voorgelegd aan IF, die ik uitnodig mij in dezen te adviseren.

Beide rapporten moeten binnen de maand aan IF worden voorgelegd en besproken. Als leidraad voor deze situatie kan ik enkel meegeven dat de loonmiddelen het maximumplafond vormen voor de uitgaven.

De noodklep waarop in 2018 een beroep is gedaan, is bedoeld voor het feit dat individuele personeelsleden geen nadeel mogen ondervinden qua individuele verloning

als er zich problemen voordoen. Het bewaken van het evenwicht is de taak voor de leidend ambtenaar die hierop wordt afgerekend.

Wij hebben dus een zicht op de situatie. Dat is deel 1 van het antwoord. Het is volgens mij belangrijk dat het tegensprekelijk wordt gemaakt en dat IF hierin de beste arbiter zou zijn. Wij zijn daarover in dialoog. Ik heb ook gezegd dat wij in beleidsraden bij besprekingen ook wel middelen hebben vrijgemaakt waar we konden om bij te sturen.

Maar we zijn nog niet aan het einde van het verhaal. Mijnheer Caron, ik verwacht binnen een maand, dus voor de paasvakantie, vanuit IF een helderder beeld. U kunt daarover natuurlijk nog een vraag stellen. Of dat schriftelijk of mondeling is, laat ik aan u over. Het is belangrijk dat wij heel goed weten waar tekorten ontstaan, waar ze vandaan komen, uiteraard hoe we ze dan in orde moeten brengen en hoe we dat allemaal moeten doen zonder aan de beleidskredieten te raken om de service van het departement voldoende ruim te laten worden en anderzijds de individuele rechten van de personeelsleden niet in het gedrang te brengen. Maar dat hebt u ook niet gevraagd. We moeten er nu vooral een zicht op krijgen en daarna weer bijsturen.

Bart Caron (Groen): Dank u wel, minister. Ik sta een beetje perplex van het antwoord, als ik dat mag zeggen. Ik weet niet of de collega's de ernst van dit antwoord bevatten. Het is heel erg moeilijk om het in te schatten van deze kant van de tafel. Ik vind het wel niet fijn om zinnetjes te moeten horen als: 'Het tekort is een voorschot op de verjonging van het team.' Dat zijn zo van die zinnen waar ik niet van houd, eerlijk gezegd. Ik heb zo de indruk dat daarachter een ander verhaal zit dat dan niet wordt verteld. Het zou kunnen, ik weet het niet.

In alle eerlijkheid, ik merk twee dingen. Ten eerste is er een instroom van mensen van de provincies. Dat is toch perfect berekenbaar zou ik denken.

Zij hebben daarenboven ook werkkraft want dat zijn mensen met ervaring in het behandelen van cultuurdossiers. Ik zou zeggen dat dat voor het werkvolume zou moeten volstaan. Je merkt het ook aan de cijfers. Er is wel een behoorlijk ernstige koppenbesparing geweest, maar door die instroom is er toch weer een stijging sinds 2018, wanneer die mensen effectief op de payroll staan.

Minister, in het tweede deel van uw antwoord zegt u dat u door inspanningen van uw kant in de loop van 2018 toch minstens al voor 800.000 euro hebt bijgetankt, terwijl er in 2018 een tekort was van 426.000 euro. Ik kan rekenen en tellen. Dus in die 1.200.000 euro zitten al voor een deel beleidskredieten. Met name die 237.000 euro uit de provinciale kredieten – die eigenlijk beleidskredieten zijn en naar cultuurbeleid en actoren of activiteiten die met cultuur te maken hebben moeten gaan – mogen eigenlijk niet in een administratieve organisatie landen. In uw laatste zin zegt u dat het tekort moet weggewerkt worden zonder de beleidskredieten te raken. Ik vind dat erg cruciaal. Ik zal geen mensen veroordelen want dat kan ik op basis van dit materiaal niet, maar wie er ook voor verantwoordelijk is, dit heb ik nog nooit gezien. Ik weet natuurlijk dat de administrateur-generaal of secretaris-generaal de laatste in de lijn is en dus de verantwoordelijkheid draagt. Ik wil die persoon ook niet viseren, dat is niet de bedoeling van mijn vraag, maar dit heb ik nog nooit gezien en ik zit hier toch al een jaar of twintig.

Men werkt dus een tekort van 800.000 euro weg in 2019. Daarnaast doet men alsof contracten van bepaalde duur eigenlijk als een proefperiode gelden. Zo staat het in uw antwoord, minister.

Ik stel vast dat er daar heel veel fout gaat. Heel veel fout. Ik dank u trouwens minister voor uw moed. Het moet niet gemakkelijk zijn want u moet elke dag met die administratie samenwerken. Als u een rapport over de gang van zaken vraagt, dat

u bovendien aan de Inspectie van Financiën (IF) voorlegt, dan zal dat uw relatie met de administratie niet vergemakkelijken. Het was al niet gemakkelijk, ik begrijp dat, maar het is een moedige en terechte maatregel. Laat mij dat zeggen.

Ik ben eigenlijk aangedaan. Gechoqueerd is niet het woord, maar hoe kan dit toch? Hoe is het nu in godsnaam mogelijk dat dat gebeurt? Het kan zijn dat er eens een fout wordt gemaakt, dat begrijp ik allemaal wel. Het zou ook kunnen zijn, maar dat hoor ik niet in uw antwoord, dat de koppenbesparing zo drastisch is geweest dat de administratie haar werk niet kon doen. Dat staat echter niet in het ontwerp van antwoord van het departement. Dat kan dus de verklaring niet zijn. Zoiets zou je nog kunnen bedenken. Vanuit de oppositie zouden we dan snel de neiging hebben om dat als argument boven te halen, maar dat wordt niet gezegd.

Op mijn vierde en vijfde vraag kreeg ik ook een wel heel bizarre reeks antwoorden. Ik denk dat dit toch grondig moet uitgespit worden en ik hoop dat de stap naar de IF met de inname van het rapport daarover duidelijkheid geeft.

Minister, het kan echt niet zijn dat er beleidskredieten overgeheveld worden naar onze administratie. Ik wil ook wel een woord ten goede van de administratie uitspreken want daar werken heel veel fijne mensen. Maar mochten hun budgetten niet volstaan, dan hadden u en wij dat signaal eigenlijk al veel eerder moeten krijgen.

Samen met mij krijgen ook andere collega's die mensen in de administratie kennen vanuit verschillende richtingen signalen. Dit is ongezien. Ik hoop dat het ook snel uitgeklaard wordt. Ik kan u alleen maar ondersteunen in de maatregelen die u neemt.

Minister Sven Gatz: Ik kan gewoon herhalen dat we hierover uiteraard al een tijdje in rechtstreeks gesprek zijn met de administratie, omdat we willen weten hoe het exact zit. Daarom is het goed om daar de specialisten van de IF op los te laten. Dat zal ons wijzer maken. Ik wil de zaak niet verergeren noch relativëren, maar er zijn nog andere departementen in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap waar we ook dergelijke situaties vastgesteld hebben. Het is niet de regel, maar het is ook geen unicum, tot mijn verwondering. Dat geef ik gewoon maar mee, niet om het te relativëren. Inderdaad: er wacht ons nog een serieuze opdracht de komende twee jaar.

Bart Caron (Groen): Minister, des te erger, als er nog departementen zijn waar dit het geval is. Ik zal het eens cru stellen. Als je in een cultuur-, kunsten, of cultuureerfgoedorganisatie werkt, en je kas klopt niet en er is een tekort van 1000 euro, dan is het kot te klein. Terecht. Dit is toch echt onaanvaardbaar. Ik denk dat ik eens een vraag zal stellen aan de minister van Bestuurszaken, die eigenlijk bevoegd is voor dat toezicht. Men heeft in de loop van de voorbije jaren de responsabilisering van de departementen verhoogd. Vroeger werden een aantal van die dingen centraal geregeld en niet departementaal. Blijkbaar is er ook te weinig knowhow in huis, op verschillende departementen, om de eigen beleidslijn uit te zetten.

Ik rond af. De manier van werken met contracten van bepaalde duur vind ik niet oké. Het systeem van contracten van bepaalde duur mag niet gehanteerd worden in een proefperiode. Dat is een onwettelijke manier van werken van ons departement. Ik kan me inbeelden dat er mensen zijn die minder goed presteren, de zogenaamde 'minpresteerders'. Ik kan dat geloven. Maar ik heb het gevoel dat hier een wanorde – willekeur is een te zwaar woord – dreigt. Men wil 800.000 tot 850.000 euro saneren en eind 2019 'break even' zijn? Het is nu eind februari. De minimumopzegtermijn is drie maanden. Dat wil zeggen dat we nog zeven maanden hebben voor die 800.000 euro. Dat zijn dertig mensen. Ik kan rekenen en tellen. Wat is daar eigenlijk gebeurd? U hoeft nu niet te antwoorden. Het is een retorische vraag. Dat moet uitgeklaard worden en duidelijk zijn. Er was een fikse reorganisatie van dat departement. We hebben daarover hier ook een presentatie gekregen. Is dat de prijs die we ervoor moeten betalen? Dankjewel dan!

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgesloten.